

Різниці між породами за частотами алелів gGH не були достовірними за виключенням концентрації алелів C і D в УМ породі. Можна припустити можливість участі C і D алелів gGH в УМ породі у формуванні специфічних ознак її продуктивності.

Інститут свинарства УААН

УДК 636.221.28.082.4

Н.Л. БОДАК, Ю.П. ПОЛУПАН

АДАПТАЦІЙНІ ТА ГЕНЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДОВІЧНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ХУДОБИ

Шляхом ретроспективного аналізу за матеріалами племзаводу "Бортничі" Київської області вивчили міжгрупову диференціацію за 11 показниками тривалості та ефективності довічного господарського використання 1655 корів української чорно-рябої молочної породи та імпортованих із Східної та Західної Німеччини, Данії, Нідерландів та Великобританії з групуванням за умовною кровністю за голштинською породою.

♦ У середньому корови використовувались у стадії $3,18 \pm 0,44$ лактації протягом $1283 \pm 17,5$ днів. Довічний період лактування становив $1066 \pm 14,8$ днів, тривалість життя — $2217 \pm 17,5$ днів. За життя у середньому від корови надосно $19283 \pm 292,2$ кг молока із вмістом $3,69 \pm 0,005\%$ жиру, що відповідає довічному виходу $714,5 \pm 11,32$ кг молочного жиру. Середній довічний удій за 1 день лактування становив $17,7 \pm 0,09$ кг, за 1 день господарського використання — $14,7 \pm 0,09$ кг і за 1 день життя — $8,0 \pm 0,08$ кг. За дослідженими ознаками відмічено близький до нормального розподіл, що

© Н.Л. Бодак, Ю.П. Полупан, 2001

підтверджується невисокими і недостовірними коефіцієнтами асиметрії та ексцесу за виключенням додатнього ексцесу за довічним виходом молочного жиру (6, 11).

♦ Більшість імпортованих корів добре адаптувались в умовах племзаводу "Бортничі", про що свідчить тривале їхнє використання та висока довічна продуктивність. За тривалістю життя, господарського використання та довічною продуктивністю народженим у даному племзаводі ровесницям поступались лише корови імпортовані зі Східної Німеччини. Нижча довічна їх продуктивність зумовлена як гіршою адаптаційною здатністю, так і нижчим потенціалом продуктивності (удій за 1 день лактування). Тварини, що імпортовані з Нідерландів, Данії та Західної Німеччини навпаки достовірно переважали місцевих ровесниць за тривалістю використання, життя і довічною продуктивністю, за помітної переваги по удою за 1 день лактування.

♦ За середнім довічним надоєм за 1 день лактування спостерігається чітка стабільна тенденція до його підвищення зі зростанням умовної кровності за голштинською породою від 0 (вихідна чорно-ряба порода) до 93,75% (четверте покоління від поглинального схрещування). Разом з тим, за тривалістю життя лише 3/4-кровні тварини і лише на 5 днів перевищують напівкровних помісей. Висока тривалість життя останніх, на нашу думку, пояснюється ефектом гетерозису. Істотну перевагу за довічним надоєм мали помісні тварини з кровністю за поліпшуючою породою від 75% (22589 кг) до 93,75% (22093 кг).

Інститут розведення і генетики тварин УААН